

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Bonaldi Societatis Iesv Theologi, Divina
Ecclesiae Oeconomia**

Bonald, François

Coloniae, 1611

XXXVIII. De institutione festoru[m], & bono ac spirituali gaudio, quod ea
co[n]sequitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48916)

is enim ordinavit ut huius aquæ vasa
 publicè in Ecclesijs & privatim in cu-
 biculis esset ad malignos spiritus abi-
 gendos. Decens itaque est nos tem-
 plum ingredientiæ aut egredientes
 cum omni reuerentia ea vti eadem-
 que domi custodita surgentes nos
 aut decumbentes aspergere, Deo
 que summas gratias agere quod nobis
 hanc aquam benedictam cum cæteris
 rebus sacramentalibus pro abstergen-
 dis peccatis, insidijs diaboli euitandis,
 ac reliquis malis quæ hanc mortalem
 vitam comitantur auertendis, tam li-
 beraliter per suos vicarios & ecclesijs
 Prælatos elagiri dignatus sit.

CAPVT TRIGESIMVM

OCTAVVM.

*De Institutione festorum, & bono, ac
 spirituali gaudio quod ea
 consequitur.*

PErtractatis iam rebus Sacramenta-
 libus quas Ecclesia instituit conse-
 quenter de festis agendum erit quæ e-
 adens

em celebranda ordinavit. Hæc autem festorum ordinatio adeo ratione convenit & in autoritate fundatur ut absurdum sit de ea non solum dubitare, verum etiam largiorem probationem exigere.

In primis autem adverte duplicis generis festa à Catholicis celebrari primum est eorum quæ mysteriū nostræ Redemptionis concernunt, ut sunt festa Natiuitatis Domini, Resurrectionis, Ascensionis & similia; aliud est eorum quæ ad honorem Sanctorum vergunt, ut festiuitates B. Virginis, Apostolorum, Martyrum & aliorum.

Quod autem harum solennitatum institutio antiquissima, vtilissima & sanctissima sit, probatu facillimum est: Ipsa enim ratio naturalis dicit & iubet exteriora opera subinde interrumpenda esse, tam ad sua quam famulorum suorum corpora refocillandum, imo ad commodius tranquilliusque diuino seruitio & cultui vacandum; quod DEVS suo exēplo stabiliiuit, & expresso mādato sanciiuit. Exemplum habemus in

I 2 Gene.

Riti o festorum.

Exod. 20.

Genesi, in Exodo mandatum; nam dicitur, quod Deus die septimo requieverit ab omni opere quod patrat. Hic autem ita loquitur, *Sex diebus operaberis & facies omnia opera tua. Septimo autem die Sabbathum Domini tui est: Non facies omne opus tuum, & filius tuus, & filia tua, servus tuus, & ancilla tua, iumentum tuum & asina uena, qui est intra portas tuas: sex enim diebus fecit Deus caelum & terram, & mare & omnia quae in eis sunt, & requieuit in die septimo. idcirco benedixit Deus diei sabbati & sanctificauit eum.* Nos autem Christiani ex Apostolica Traditione pro Sabbatho Dominicam colimus, idque in memoriam Dominicæ resurrectionis, & figuram futuræ felicitatis, in qua æternum quietemur, ut sancti Patres, & inter eos Augustinus docent. Idem Apostoli docuerunt nos festum Natiuitatis, Resurrectionis, & Assumptionis, in memoriam diuinorum beneficiorum celebrare; nam ut inquit August. *Et scilicet Deo, beneficiorum eius sollemnitatibus festis & diebus statutis dicamus, sacramusque memoriam, ne volumus*

Augu. ep.
119. Ambr.
Serm. 62.
L. 1. ser. 4.

Aug. 1. de
ciuit. c. 4.

mine temporum ingrata subrepat obli-
 uio. Ex quibus verum esse cognosci-
 mus, quod communiter Scholastici a-
 iunt, Substantiam festorum, id est re-
 cordationem beneficiorum colato-
 rum esse iuris diuini, & naturalis: de-
 terminationem autem quibus diebus
 hæc beneficia recolenda sint, ad iuris-
 dictionem Ecclesiasticam pertinere: *Cur præla-
 torum sit*
 & Ratio est, si enim vnusquisque pro *festis de-*
 suo libitu festa celebranda eligeret, *terminare.*
 maxima confusio oriretur, vno eo-
 demque die & loco quibusdam labo-
 rantibus, alijs verò quiescentibus, &
 ferias agētibus. Oportet itaque deter-
 minationem à Pastoribus & Ecclesi-
 arum Prælati fieri, vt vniformitas
 seruetur, omnisque confusio euitetur:
 Et cur prælati Ecclesiæ hanc authori-
 tatem non habeant, quam Præpositi
 Synagogæ habuerunt? Moyles in vete-
 ri lege, ea quæ ad cultum diuinum
 pertinebant ordinauit, eosque qui e-
 ius constitutiones negligebant ipse *4 Reg. 18.
 Esther. c. 9*
 Deus puniuit. Esther & Mardocheus,
 alijque quidam gentis Iudæorum cō-
 muni consensu festos dies furim, in
 memoriam, quod insidias & calum-

nias abstractas sibi ab Aman euasissent, solenniter agendos instituerunt, quod omnes Iudæi receperunt, & maximo cum gaudio, & lætitia hæc festa celebrarunt. Cui itaque absurdum videbitur, si Ecclesiæ Prelati aliquos dies determinent, quibus Christiani vnanimiter Dei beneficia recolant? ratio enim hoc requirit, & Deus auctoritatem hanc eis contulit. Vsi sunt hac auctoritate Apostolici cuncti festa Dominica instituerunt; & eorum successores, ut patet ex Sacris concilijs & Sanctorum testimonijs: certum itaque & indubitatum maneat, festa Domini antiquissima, & omni generatione obseruanda esse.

Quod autem festiuitates aliorum Sanctorum cōcernit, æquè certum est, nam iisdem fundamentis innituntur earum enim antiquitas liquet ex auctoritate Sanctorum Patrum, ut Clementis & Cypriani, quorum posterior de defunctis quibusdam martyribus agens ait, *Sacrificia pro eis semper, ut meministis offerimus, quoties martyrum passiones, & dies anniuersaria commemoratione celebramus.* Idem euidentissime ex scriptis Chrysollo.

Conc. A-

ga. b. c. 47

Conc. A-

vel. sa. 27.

Clem. 1. 8

constit. ca.

39. Cypri.

l. 4. ep. 5.

Basilij Augustini & aliorum colligitur, qui pulcherrimos sermones, & doctissimas homilias illis diebus dixerunt. Institutionis autem horum festorum, causam dat Chrysof. ut scilicet Sanctis debitum honorem tribuamus; nobis verò eos ipsos in exemplum proponamus: & ut addit Bernardus occasionem eos implorandi accipiamus, ac gratias agamus Deo, quod de talibus intercessoribus, & advocatis nobis prouiderit; de quæ eorum summa felicitate, ut æquissimū est, gaudeamus.

*Chryf. h.
1. de Mart.*

*Ber. serm.
in vigi. A.
postolorū.*

Si enim in Natalitijs diebus, quibus quis vitā ingressus est audemus; quanto magis gaudendum est, cum ea natalitia colimus, quibus Sancti ad immortalē vitam intrarunt.

Præoccup.

Sed dicet fortè aliquid nos in cultu sanctorum superstitiosos esse, & nos idololatriæ periculo exponere. Verū sciat ille, quod supra tetigimus, longè aliū esse cultū, quē Deo, aliū quem sanctis exhibemus; nam eos, ut seruos & amicos DEI instar honoramus. Concludendum itaque est institutionem festorum, tam Domini, quā Sanctorum, peruetustam

esse & sanctum, cum in Dei, & sancto-
rum honorem vergat; denique etiam v-
tilem & iucundam, cum hisce diebus
exultantes, & gaudentes mysteria
nostræ Redemptionis recolamus, sã-
ctorum exemplo benè viuere doceamur,
ijsque de obtenta iam victoria
gratulemur, spe pleni nos aliquando
ad eandem peruenturos.

*Quomodo
fest. cele-
brari de-
beat.*

Si quæras, quid agendum sit ve ex
celebratione festorum prædictos fru-
ctus decerpamus? Respondeo multa
hic posse dici, ego autem præcipua
solum attingam. In primis itaque o-
porteret diebus festis ab omni opere
seruili, & mechanico, ad quod nulla
necessitas nos cogit, abstinere; & diui-
nis officijs, maximè Missæ, audiendis
vacare: Ab operibus autem seruilibus
iuxta mandatum Dei abstinemus, vt
corpori suam quoque quietem conce-
damus, & magis liberum, & diuino
cultui aptiorem spiritum afferamus.
Diuina verò officia, quæ festiuis die-
bus celebrantur, consistunt in preci-
bus, quas horas canonicas vocant,
quas aut viua voce decantant, aut or-
gano alijsue instrumentis modulan-
tur:

tur: Secundo in officio Missæ, quod solemniter, aut minus solemniter recitatur. Sunt autem hæc duò singulis festis, ita propria & proportionata, vt mirum non sit, si ab initio Ecclesiæ in vsu fuerint. De Missa supra vidimus; nunc de horis canonicis non sine Christiani lectoris commodo, & fructu, vt quidem spero, videamus.

CAPVT TRIGESIMVM
NONVM.

De antiquitate Officij, & precum Ecclesiasticarum, earumque utilitate ac valore.

NOtissimum est in Ecclesia esse aliquas determinatas preces, quæ certis diei & noctis horis recitentur: non tamen omnibus æquè notum est, ob quam causam, & quando harum vsus coeperit. Sciendum itaque est eas principium ducere ab Apostolorum tempore, vt scribit Ambrosius. & ex Apostolo, ita loquente colligitur: *Obsecro igitur primū omnium fieri obsecratio-*

Ambr. in

c. 11. ad

Corinth.

1. Timoth.

2.

T S

nos,